

Pandivere päeva külakonverentsid toimusid sel aastal Aaveres ja Orgusel

29. mail koguneti külakonverentsiks Aavere külas Põllu talus.

Kunagine Aavere küla on jagunenud kaheks: suurem osa sellest kuulub praegu Tamsalu valda, väiksem osa, see, mis jääb Aavere mõisa ümbrusesse, kuulub Väike-Maarja valda.

Kuna ajalooliselt on Aavere küla olnud Koeru kihelkonna (Järvamaa) all, siis on Väike-Maarja muuseumis selle paikkonna kohta suhteliselt vähe materjali. Muuseumi juhataja Marju Metsman tegi küla ja mõisa kohta konverentsil küll päris põhjaliku ettekande, aga valdavalt puudutas see mõisaga seonduvat.

Muuseum sai konverentsil osalenutelt olulist lisamaterjali. Aavere küla Tamsalu valla osas elav põline külaelanik Heldi Mitt on kogunud küla kohta päris palju materjali, nii pilte kui juttu, ja on valmis seda infot muuseumiga jagama.

Küsimused, mis Aaveres külarahva poolt üles kerkisid, olid valdavalt seotud teede olukorraga, talvise lumelükkamisega, teede tolmuvabaks muutmisega ja kohati ka vajadusega liikluskiirust piirata.

Abivallavanem Kaarel Moisa sõnul on sel aastal valla eelarves teede tolmuvabaks muutmiseks eelmisest aastast ligi viis korda enam vahendeid ja see peaks paljudes valla külates tolmumuret oluliselt vähendama.

Tamsalu vallas Järsi külas asuva Metsamõisa kinnistu omanik Priit Adler, kes tegeleb seal puhta vee teemapargi arendamisega, püüdis ärgitada ka Aavere küla rahvast oma ettevõtmistele kaasa mõtlema. Ta kutsus neid koostööle ning otsima võimalusi tema ettevõtmisi toetavate tegevuste arendamiseks, mis omakorda võiks luua külarahvale uusi ettevõtlusvõimalusi.

Kiltsi laulu- ja tantsumemmed viisid Merike Hövelsoni juhendamisel Aavere külla külakostiks väikese kontserdi, pakkudes tõsisemate juttude vahele nii laulu- kui tantsulusti.

Aavere külas elab registri andmetel 26 inimest, konverentsil oli osalejaid 35. Külaelanikele lisaks tuli endist külarahvast, neid, kelle kodukoht on sealkandis ja tuli naaberkülade elanikkegi. Kaugeimalt tulijad olid sel korral Tartust ja Tabivere valla Koogikülüst.

Orguse külas Lilleorul koguneti külakonverentsile 31. mail. Väike-Maarja muuseumi juhataja Marju Metsman andis ülevaate Orgusegi küla ajaloo kohta. Ülevaate koostamisel oli tal väga hea tugineda mitme kodu-uurija kogutud materjalile. Põhjalikke uurimusi sealse kandi kohta on avaldanud Helmut Joonuks ja Heino Ross. Praegune külaelanik Jüri Kalvet, kes oma hingelt samuti kodu-uurija, täiendas küla lugu omalt poolt.

Probleemid, mis külarahvas Orgusel esile tõi, olid valdavalt sarnased Aavere külas kõne all olnud muredega. Peamiseks mureallikaks on ikka kohalikud teed, mis kohati ei kannata enam greiderdamistki. Elektri katkestusi pidi sealkandis tihti olema, Interneti-ühendusega aga oldi rahul.

Jüri Kalvet tõi välja hoopis laiema probleemi, mis pidavat iseloomulik olema kogu Eesti põllumajandusele. Nimelt ei hoolivat põllumehed, eriti rapsi kasvatajad, mesilastest ning mürgitavad põlde just sellistel kellaaegadel, mil mesilased liikvel. Seetõttu on väga palju mesilasi otsa saanud ja mesinikel muret jätkub. Tema ettepanekul võiks vallavalitsus põllumeestega suhtlemisel selle teema päevakorraile tõsta.

Vallajuhtide käest uuriti, kas Simuna koolil on tulevikku? Vallavanem Indrek Kesküla sõnul jätkab Simuna kool põhikoolina vähemalt 2019. aastani. Kooli tulevik sõltub aga laste olemasolust. Vallavanema küsimuse peale, et kas on ettepanekuid, kuidas noored siia kanti edaspidi elama jääks, külarahval häid variante pakkuda ei olnud. Töökohti napib, see on vast üks olulisemaid mõjureid elukoha valikul.

Konverentsi jututeemadele pakkus toremaid vahepalu Maarjakellukese tantsurühm (juhendaja Aino Lukman) Väike-Maarjast.

Orgusel on kirjade järgi 41 elanikku, konverentsil osalejaid registreerus 34. Orgusel olid kaugemalt tulijad Põlulast, Jõgevamaalt Pala vallast ja Tamsalust.

2001. aastal Triigi ja Nõmme külades alguse saanud Pandivere päevade külakonverentsid on tosina aastaga teinud vallale juba peaaegu tiiru peale. Senini pole veel jõutud vaid Vorsti, Uuemõisa, Äntu, Rastla, Pudivere ja Imukvere küladesse. Vallas on kokku 33 küla ja 3 alevikku.

Pandivere päeva külakonverentside eesmärk on pöörata kodukandipäevade raames valla küladele suuremat tähelepanu, uurida lähemalt, kuidas ühes või teises külas parasjagu elatakse ning viia sinna külakostiks killuke kodukandipäevade pidustustest.

Ilve Tobreluts